

Onderwerp:	Verdwijnen van duikers bij brandweer Helmond
Datum	7 maart 2012
Partij:	SP
Bijlage:	7
Ingekomen brief griffie:	7 maart 2012
Antwoord college:	13 maart 2012

Aan het college van burgemeester en wethouders van Helmond,

Vandaag valt in het Eindhovens Dagblad te lezen dat de Helmondse brandweer per 1 juli stopt met duiken, en dat die functie vanaf die datum wordt overgenomen door Eindhoven. De SP maakt zich grote zorgen over deze volgende bezuinigingsslag bij de brandweer. Met het wegvallen van de duikers verdwijnt een belangrijke hulpverleningsvoorziening voor de inwoners van Helmond. Helmond is een stad met veel wateroppervlakten. Denk aan de twee kanalen, Berkendonk en de vele (wijk)parken met water. Nu is het nog zo dat in geval van nood de brandweer vanuit Helmond snel ter plekke kan zijn en mogelijk nog levensreddend op kan treden. Dat kunnen we vermoedelijk wel vergeten op het moment dat de duikers uit Eindhoven of Venlo moeten komen. Dan wordt de uitspraak van de brandweercommandant bewaarheid: de duikers zouden dan alleen nog maar bezig zijn met het bergen van drenkelingen. De SP vreest dat dit besluit ten koste kan gaan van mensenlevens en heeft daarom de volgende prangende vragen aan het college:

1. Klopt het bericht in het ED¹ dat de brandweer in Helmond de vier duikploegen per 1 juli 2012 opheft?
2. Wanneer en door wie is hiertoe besloten? Met welke argumenten?
3. In hoeverre is het college betrokken geweest bij dit besluit? Wat was het standpunt van het college?
4. Waarom is de raad niet geïnformeerd over dit voornemen, noch betrokken bij dit besluit?
5. Hoe verhoudt dit besluit zich tot artikel 25 uit de Wet Veiligheidsregio's, lid b: 'het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand'?
6. Deelt u onze mening dat dit besluit strijdig is met de wet, omdat hier na 1 juli feitelijk geen gevolg meer aan kan worden gegeven? Graag een toelichting.
7. Deelt u mijn mening dat als de eisen aan duikers strenger worden, we moeten investeren in opleiding en training? Zo ja, waarom wordt hier dan geen gevolg aan gegeven, maar overgegaan tot opheffing van de duikploegen? Zo nee, waarom niet?
8. Klopt het dat dit besluit om financiële redenen is genomen? Hoeveel wordt er bespaard met het opheffen van de duikploegen?
9. Waarom is deze bezuiniging nodig, als we constateren dat eerder aangegeven is dat met het sluiten van post Brandevoort de begroting weer op orde zou zijn?
10. Deelt u de conclusie van de brandweercommandant dat de brandweer 'niet meer dezelfde kwaliteit kan leveren als vroeger'? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe verhoudt zich dit tot de uitspraak van de burgemeester dat de bezuinigingen bij de brandweer niet ten koste zouden gaan van de kwaliteit van de brandweezorg?
11. Deelt u onze vrees dat dit besluit ten koste kan gaan van mensenlevens, gezien het feit dat een duikploeg na 1 juli nooit meer op tijd kan zijn om levensreddend op te treden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom acht u dit risico aanvaardbaar? Graag een uitgebreide toelichting.
12. Bent u bereid dit besluit terug te draaien, gezien de mogelijke gevolgen hiervan voor de veiligheid van de inwoners van Helmond? Zo nee, waarom niet?

Met zorgelijke groet,
namens de SP-fractie,
Erik de Vries, fractievoorzitter SP Helmond

¹ Eindhovens Dagblad (7 maart 2012): 'Duikers brandweer gaan weg'

Antwoord college van burgemeester en wethouders:

Waterongevallenbeheersing door de brandweer bestaat uit de onderdelen grijpredding, oppervlakteredding en duiken. Het brandweerdijken wordt gezien als een specialistische taak. De duiktaken zijn sinds 1995 regionaal georganiseerd. De kosten hiervan worden versleuteld in het bedrag per inwoner dat alle 21 gemeenten betalen aan Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO). Organisatorisch is het regionaal specialisme duiken ondergebracht bij de brandweerkorpsen in Eindhoven en in Helmond.

Al sinds enige tijd wordt VRBZO bij de uitvoering van deze specialistische taken geconfronteerd met een verzwaring van de uitvoeringseisen. Deze verzwaringen hebben geleid tot meer oefeningen en meer personele inzet ter ondersteuning van het proces (onder meer door aanstelling van duikploegleider en een duikassistent)

Per 1 januari 2012 zijn op het gebied van de Arbo-regelgeving enkele vrijstellingen voor de brandweer vervallen. Met de daaruit voortvloeiende verzwaringen van eisen treedt globaal een verdubbeling in de kosten ten opzichte van het huidige budget. Het huidige budget van circa € 150.000,- zal bij handhaving van de huidige twee duikteams met circa € 170.000,- moeten worden opgehoogd. Berekend is dat het terugdringen van het aantal duikteams tot 1 nagenoeg kostenneutraal de ontwikkelingen op landelijk gebied in het kader van de marsroute waterongevallenbeheersing kunnen worden gevolgd en daadwerkelijk de invulling van het risicobewustzijn en risicocommunicatie ter hand kan worden genomen. Door de NVBR is daarvoor de visie Waterongevallenbeheersing Brandweer opgesteld.

Landelijk is hierdoor discussie gaande over het rendement van het brandweerdijken. Dit heeft in diverse regio's al geleid tot het terugdringen of zelfs geheel afschaffen van duikteams. Dit punt is aan de orde geweest in de vergadering van het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost op 30 juni 2011. Het algemeen bestuur heeft toen ingestemd met het terugbrengen van het aantal parate duikteams van 2 naar 1 per 1 januari 2012. en de directeur VRBZO opdracht gegeven een uitwerking van de implementatie van dit besluit op te stellen. Afgesproken is dat dit uitwerkingsplan aan het bestuur wordt voorgelegd. Het voornemen is om het Algemeen Bestuur op 29 maart de uitwerking inclusief de locatiekeuze voor te leggen. In het uitwerkingsplan zal de directeur aangeven dat op grond van onderzoek door een regionale werkgroep de voorkeur om organisatorische en operationele redenen uitgaat naar de post Eindhoven Centrum.

Belangrijk is de vaststelling dat toentertijd de gewenste locatie van het duikteam toentertijd nog niet bekend was. De locatiekeuze was afhankelijk van nadere planvorming, waarvan onder andere een risicoanalyse onderdeel zou moeten uit maken.

Het aantal relevante uitrukken voor waterongevallen vanuit de locatie Eindhoven Centrum lag in de afgelopen zes jaar hoger, het dekkingspercentage (zowel gerelateerd aan de risicobronnen als aan de historische gegevens van uitrukken in de afgelopen zes jaar) is beter en vanwege de omvang van de bezetting zijn meer garanties te geven voor het in dienst kunnen houden van de duikploeg bij gelijktijdige inzetten. De optie om, uitgaande van één regionaal team, te gaan werken met twee afzonderlijke locaties is om organisatorische redenen ook niet wenselijk gebleken.

Naar aanleiding van uw concrete vragen het volgende:

- 1. VRBZO kent tot op heden twee duikteam (Eindhoven en Helmond) die gezamenlijk invulling geven aan het regionaal specialisme duiken. Er is dus geen sprake van vier duikploegen in Helmond. In het dagelijks bestuur van de VRBZO is op 9 maart 2012 het uitwerkingsplan aan de orde geweest om het aantal duikteams in de regio terug te brengen van twee naar een. Onderdeel van dit plan is om het brandweerdijken te concentreren in Eindhoven. Consequentie hiervan is dat het regionaal specialisme duiken in Helmond vervalt. Aan het algemeen bestuur zal op 29 maart 2012 het voornemen tot het organiseren van de duiktaak vanuit post Eindhoven Centrum worden voorgelegd.*
- 2. Het algemeen bestuur van VRBZO heeft op 30 juni 2011 het besluit genomen om het aantal duikploegen terug te brengen van twee naar een. Indertijd was nog niet duidelijk vanuit welke locatie het regionaal specialisme gehandhaafd zou worden. Hiertoe is aan de directeur opdracht gegeven een uitwerkingsplan op te stellen.*

3. *Bevoegdheid tot opheffing van de locatie Helmond voor het regionaal specialisme duiken berust bij het algemeen bestuur van de VRBZO.*
4. *Op grond van de Wet veiligheidsregio's zijn de gemeenten in Zuidoost-Brabant een gemeenschappelijke regeling aangegaan. Op basis van deze gemeenschappelijke regeling berust bij het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling de verantwoordelijkheid tot het uitvoeren van de regionale specialistische taken, waaronder het brandweerdijken.*
5. *Redding van mens en dier anders dan bij brand is in de Wet veiligheidsregio's in algemene zin genoemd maar niet verder gespecificeerd. Wettelijk is niet vastgelegd dat door de overheid moet worden voorzien in duikteams ten behoeve van reddende duiktaken. Er bestaat de nodige ruimte voor variatie in invulling. De verdere bepalingen in onder andere het Besluit veiligheidsregio's en het Besluit personeel veiligheidsregio's zijn meer gericht op het uitgangspunt dat, wanneer de brandweer zich richt op de 'natte' taken, dit wel verantwoord en veilig moet gebeuren. Slechts voor basis brandweereenheden is vastgelegd dat deze in staat moeten zijn tot het uitvoeren van een grijpredding (maximaal 15 meter uit de oever of wal tot een maximum diepte van 1,5 meter). Met het vaststellen van de regionale leidraad Repressieve Basis brandweezorg in 2008 is overeengekomen dat brandweerkorpsen in de regio hieraan invulling gaan geven. De wijze waarop dit geprotocolleerd moet worden uitgevoerd en gefaciliteerd is nog niet landelijk bepaald. Binnen deze regio zijn hierover, vooruitlopend op landelijk beleid, afspraken gemaakt en wordt er op dit moment aan gewerkt om een dergelijke grijpredding effectief en veilig uit te kunnen voeren. Naar verwachting zal dit medio 2012 geëffectueerd kunnen zijn. Landelijk wordt overigens in nagenoeg alle regio's het aantal duikteam teruggebracht en wordt waterongevallenbeheersing in lijn met de visie van de NVBR ingericht.*
6. *Nee, zie onder 5.*
7. *Ja, om budgettaire redenen is door het bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost gekozen voor concentratie van de specialistische functie duiken op één locatie. De door opheffing van de locatie Helmond vrijkomende middelen kunnen ingezet worden als financieringsmiddel om in principe kostenneutraal te voldoen aan de strengere eisen voor het brandweerdijken.*
8. *Zie onder 7 en onder algemeen. De kosten voor het in stand houden van het duikteam van Helmond werd volledig gedekt door een regionale vergoeding. Met het vervallen van deze vergoeding maar ook het vervallen van kosten zal een en ander in principe budgettair neutraal verlopen.*
9. *De sluiting van de post Brandevoort is een gemeentelijke verantwoordelijkheid, die niet gerelateerd is aan de algemene inwonerbijdrage. Het terugdringen van het aantal duikteams is een regionale verantwoordelijkheid, waarmee de kostenstijging vanwege verzwaring van arbotechnische eisen kostenneutraal kan verlopen.*
10. *Geoordeeld wordt dat de beperking van de specialistische duikfuncties tot één locatie uit bestuurlijk oogpunt verantwoord is. Zie ook beantwoording onder 5.*
11. *Nee, zie verder het gestelde onder 5. Bij het maken van de keuze laat het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost zich leiden door de landelijke visie op het brandweerdijken.*
12. *Besluitvorming is voorbehouden aan het algemeen bestuur van VRZBO.*

Wij hopen u hiermede voldoende te hebben geantwoord.

*Burgemeester en wethouders van Helmond,
de burgemeester, de secretaris,
drs. A.A.M. Jacobs A.A.M. Marneffe RA*